

Bio-energieprojecten in de regio Breda

In de regio Breda werken twaalf gemeenten samen aan de duurzame energie, waaronder bio-energie. Op laatstgenoemd terrein staan mestvergistings- en houtverbrandingsinstallaties centraal. Sjaan van de Heuvel, programmamanager Duurzame Energie van Milieu & Afval Regio Breda (MARB) zorgt voor de ondersteuning: "Onze aanpak spreekt aan. We hebben al verschillende prijzen gewonnen, waaronder de Brabantse Duurzame Energieprijs 2004. Dat is een stimulans om door te gaan."

"In 1999 waren wij de eerste regio in Nederland waarin de gemeenten gezamenlijk een Duurzame Energiescan hebben uitgevoerd. Tegelijkertijd hebben wij een marktverkenning laten uitvoeren. Beide onderzoeken maakten duidelijk dat er goede kansen zijn voor windenergie, gebouwgebonden opties en bio-energie. Vervolgens hebben we het Rijksbeleid doorvertaald naar de regio: we streven naar 5 procent duurzame energie in 2010."

Goede mogelijkheden

Op het gebied van windenergie is een aantal locaties gezocht en gevonden. De realisatie daarvan komt echter moeilijk van de grond, vanwege bezwaren tegen windturbines. Dat is spijtig, want met windprojecten kun je het geld verdienen waarmee je sommige bio-energieprojecten haalbaar maakt. Tot nu toe hebben we twee projecten op het gebied van bio-energie uitgevoerd: een pilotproject Klimaatlandschap in het Land van Heusden en Altena en een inventarisatie van biomassastromen in de streek de Baronie. Beide trajecten hebben geleerd dat er goede mogelijkheden zijn ideeën om te zetten in projecten. Boeren en andere ondernemers willen graag, natuurbeheerders ook. Opvallend genoeg moeten vooral gemeenten worden gemotiveerd om hun bijdrage te leveren, bijvoorbeeld als het gaat om vergunningverlening.

Financiering in het voorstadium

Een groot knelpunt is aanvankelijk de financiering van projecten in het stadium dat er alleen nog vage plannen zijn. Dan moet er heel veel tijd en energie worden vrijgemaakt, zonder dat partijen enige zekerheid hebben over

een succesvolle afloop en zonder dat ze gebruik kunnen maken van subsidieregelingen. Eén van de belangrijkste zaken die wij hebben geregeld, is dat hiervoor een "opstartfonds" in het leven is geroepen. Daarin hebben MARB en de provincie Noord-Brabant geld gestort. Globale plannen kunnen nu in ieder geval worden uitgewerkt. Mocht een project uiteindelijk doorgaan, dan moet de uitvoerder de kosten van de voorfinanciering wel in het fonds terugstorten. Op deze manier hopen we een hele serie projecten van de grond te tillen.

Partijen op één lijn krijgen

Het lastigst is nog wel om betrokkenen op één lijn krijgen. Je hebt partijen nodig die biomassa gaan aanleveren, soms ook partijen die gaan zorgen voor de inzameling, partijen die de biomassa gaan omzetten in energie en tot slot nog afnemers van die energie. Iedereen moet bereid zijn om langetermijncontracten af te sluiten. Dat vergt een lange adem en heel veel communicatie, overigens ook met burgers en met vergunningverleners. We voeren heel veel één-op-één gesprekken. Dit blijkt erg succesvol. Daarnaast geven we een nieuwsbrief uit, maken we brochures voor initiatiefnemers en bouwers en schrijven we artikelen in kranten. Ook hebben we een bijlage gemaakt voor huis-aan-huisbladen.

Wat we in de communicatie vooral laten zien, is dat het niet alleen om duurzame energie gaat, maar ook om andere zaken, zoals een prettige woonomgeving en revitalisering van het platteland. De landbouw in deze regio heeft het moeilijk. Als oplossing kun je niet alleen inzetten op toerisme en van het landschap een openluchtmuseum maken. Je moet echt vernieuwen, en daarin is duurzame energie in potentie een aantrekkelijke optie. Dat is ook het idee achter het Klimaatlandschap: een platteland dat niet alleen eten en drinken produceert, maar ook een goed klimaat in termen van CO₂-reductie. Een andere link die we proberen te leggen is met de sociale werkvoorziening. De inzameling van biomassa biedt voor deze doelgroep zinvolle werkgelegenheid. De eerste stappen zijn gezet!"

GFT-afval kan naast composteren ook vergist worden

Sjaan van den Heuvel, programmamanager Duurzame Energie van Milieu & Afval Regio Breda (MARB).

Projectbeschrijving

De Regio Breda werkt anno 2006 aan drie projecten op het gebied van bio-energie: het Klimaatlandschap Land van Heusden en Altena, een inventarisatie van de beschikbare biomassa in de Baronie en een haalbaarheidsonderzoek naar de benutting hiervan in Breda of omgeving. De regie van de aanpak is in handen van MARB, Milieu & Afval Regio Breda.

Wilgenhout als grondstof voor bio-energie

In juni 2003 startte het pilotproject Klimaatlandschap Land van Heusden en Altena. Tijdens een workshop in het gemeentehuis van Woudrichem speelden aanwezige politici een Klimaatlandschapspel. Zo verkenden ze wat het pilotproject kan opleveren.

Meer informatie op
www.klimaatlandschap-marb.nl en bij
Sjaan van den Heuvel, tel. 076 529 41 92,
e-mail bm.van.den.heuvel@breda.nl.

De Regio Breda bestaat uit twaalf gemeenten: Aalburg, Werkendam en Woudrichem (Land van Heusden en Altena), Alphen-Chaam, Baarle-Nassau, Breda en Zundert (de Baronie), Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Moerdijk en Oosterhout. Samen hebben zij het Duurzame Energieplan Regio Breda opgesteld en werken nu aan de uitvoering hiervan.

Drie projecten

Het integrale Energieplan noemt drie hoofdonderwerpen. Naast gebouwgebonden opties en windenergie, is dat bio-energie. Op dit gebied lopen er drie projecten:

Klimaatlandschap Land van Heusden en Altena

Het Klimaatlandschap is een visie die zich richt op gelijktijdige versterking van de economische vitaliteit van een regio, met name voor agrariërs, de ruimtelijke kwaliteit en de vermindering van CO₂-uitstoot. In het Land van Heusden en Altena, waar momenteel een reconstructieproject plaatsvindt, zijn drie windlocaties aangewezen en verschillende biomassaprojecten benoemd. Het gaat onder andere om de inzameling van biomassa van Staatsbosbeheer en het opzetten van een biomassadepot voor de inname, bewerking en distributie van 'houtige' biomastromen van deze stroom, maar mogelijk ook van gemeenten in de regio. Eind 2005 heeft MARB het project overgedragen aan de Stichting Klimaatlandschap.

Biomassa-inventarisatie in de Baronie

Er is onderzocht welke mogelijkheden er zijn om biomassa te benutten in de Baronie. De eindrapportage noemt twee kansrijke sporen: mest/co-vergisting en inzet van hout- en snoeiafval voor de winning van warmte en/of elektriciteit. Voor een concreet mest-vergistingsproject is onlangs een subsidietoezegging verkregen. Er wordt nog onderzocht wat de mogelijk-

heden zijn van co-vergisting van bermmaaisel van gemeenten.

Benutting van biomassa in de Regio Breda

Na afronding van de inventarisatie van vrijkomende stromen hout, zijn gesprekken gevoerd met marktpartijen in de regio. Op de genoemde terreinen bleken verschillende initiatieven in ontwikkeling. Daarnaast bestaan er mogelijkheden om aan te sluiten bij de economische reconstructie van het gebied of bij plannen rondom de stadskwekerij van Breda. Deze ligt in de buurt van een nieuwe woningbouwlocatie. Een kleine biomassacentrale zou hieraan warmte en/of elektriciteit kunnen leveren. Er wordt getracht om de verschillende plannen op elkaar af te stemmen, zodat de realisatie van projecten op (kosten)efficiënte wijze kan geschieden.

Organisatie

Het integraal Duurzaam Energieplan van de Regio Breda wordt uitgevoerd onder regie van Milieu & Afval Regio Breda (MARB). MARB initieert projecten, brengt partijen bij elkaar en stuurt in de voorbereiding de betrokken adviesbureaus aan. Opgedane kennis en ervaring draagt MARB over. MARB heeft gezorgd voor een "opstartfonds" voor projecten en helpt ook bij het vinden van verdere financiering. De uitvoering van projecten is voorbehouden aan marktpartijen. Zij dienen mede in de projecten te investeren, ook al in de voorfase, om hun betrokkenheid gestalte te geven.

in opdracht van

Ministerie van Economische Zaken

SenterNovem

Programma Duurzame Energie in Nederland

Catharijnesingel 59
Postbus 8242, 3503 RE Utrecht

Telefoon 030 239 35 33
Telefax 030 231 64 91

www.senternovem.nl
frontoffice@senternovem.nl

Publicatienummer: 2DEN0610

SenterNovem stimuleert duurzame ontwikkeling en innovatie door een brug te slaan tussen markt en overheid. Op professionele wijze voert SenterNovem overheidsbeleid uit rond innovatie, energie en klimaat en milieu en leef-omgeving. Bedrijven, instellingen en overheden kunnen bij SenterNovem terecht voor het realiseren van maatschappelijke doelstellingen op deze terreinen, nationaal en internationaal. SenterNovem is een agentschap van het Ministerie van Economische Zaken. Meer informatie: www.senternovem.nl. De ontheffingsbepaling uit de Algemene uitvoeringsregeling milieukwaliteit elektriciteitsproductie (MEP) wordt door SenterNovem uitgevoerd in opdracht van het Ministerie van Economische Zaken.